

Отже, із урахуванням змісту інноваційного процесу, отримуємо такі доцільні комбінації маркетингових комунікацій:

- для низьких бюджетів:

а) для інноваційно-активних підприємств доцільна комбінація 6 + 10;

б) для інноваційно-неактивних підприємств доцільна комбінація 3+4+5;

- для середніх (обмежених) бюджетів:

а) інноваційно-активних підприємств комбінація доповнюється 1 та 5;

б) для інноваційно-неактивних підприємств комбінація доповнюється 5; (для позбавлення від неліквідів та залучення додаткових коштів);

- для високих (необмежених) бюджетів: доцільними є усі МК.

Висновки з даного дослідження. Таким чином, авторське бачення процесу формування ІМК у інноваційно-активного промислового підприємства розкриває запропонована концепція з позиції сценарно-цільового підходу, згідно з якою інноваційно-активне промислове підприємство має формувати власні інтегровані маркетингові комунікації з урахуванням змістовності інноваційного процесу, цілей підприємства, можливих сценаріїв. Це дозволяє інтегрувати два процеси – інноваційний процес і життєвий цикл товару та два типи комунікацій – із споживачами та із партнерами.

Література

1. Верещагина А.В. Формирование маркетинговых коммуникаций в процессе инновационной деятельности предприятий, производящих товары промышленного назначения / А.В. Верещагина, Ю.В. Челенко // Бизнес-информ. – № 12(2). – 2009. – С. 19-22
2. Зозулев А.В. Маркетинг: Учеб. пособие для студентов, преподавателей ВУЗов / А.В. Зозулев, Н.С. Кубышина; Под ред. С.А. Солнцева. – К. : Знання, 2011. – 421 с.
3. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент : пер. с англ. / Ф. Котлер, К.Л. Келлер. – 12-е изд. – СПб. : Питер, 2009. – 816 с.
4. Попов А. Эффективность рекламы / А. Попов. – М. : Эксмо, 2006. – С. 28
5. Попов А. Интегрированные маркетинговые коммуникации - теория и практика / А. Попов // Маркетинг в России. – 2001. – № 5(35). – С. 34-35.
6. Романов А.А. Маркетинговые коммуникации / А.А. Романов, А.В. Панько. – М. : Эксмо. – Пресс, 2008. – 458 с.
7. Росситер Дж. Реклама и продвижение товаров / Дж. Росситер, Л. Перси ; перевод с англ. М. Бугаева и др. – СПб: Питер, 2000. – 651 с.
8. Башинська І.О. Маркетингові комунікації інноваційно-активного промислового підприємства: формування, інтеграція, розвиток : монографія / І.О. Башинська. – Донецьк: Вид-во «Ноулдж», 2012. – 199 с.

УДК 658.1

Корнієнко Т.О.,
аспірант*

Уманський національний університет садівництва

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Постановка проблеми На сьогоднішній день в економічних відносинах спостерігається постійна збитковість понад третини вітчизняних суб'єктів господарювання, нестача власних обігових коштів, низька рентабельність операційної діяльності, активів, власного капіталу, недостатня інвестиційна та інноваційна активність, зниження науково-технічного потенціалу країни. Тому перед Україною постало завдання досягнення економічної, передусім фінансової безпеки підприємства шляхом запровадження відповідного механізму управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій Проблемою фінансової безпеки в Україні і за кордоном займалися такі дослідники, як О.І. Барановський, В.В. Бурцев, О.Д. Василик, М.Ю. Дмитрієва, М.М. Єрмошенко, Я.А. Жаліло, Н.П. Капустін, О.Ф. Новикова, Є.А. Олейніков, Г.А. Пастернак-Таранушенко, Г.В. Козаченко, Л.А. Костирко, В.П. Пономарьов, О.О. Терещенко, В.В. Шликов, Л.М. Зима, М.І. Камлик,

* Науковий керівник: Непочатенко О.О. – д. е. н., професор.

Т.Б.Кузенко, К.С. Горячева та інші. На вирішення окремих аспектів забезпечення фінансової безпеки на рівні господарюючих суб'єктів звертали увагу такі дослідники, як І.О. Бланк, А.Е. Воронкова, С.М. Ілляшенко, Г.В. Задорожний, О.В. Ареф'єва та інші. Однак у наукових працях до цього часу не існує єдиного погляду щодо трактування поняття «фінансова безпека підприємства». І, незважаючи на важливість наукових досліджень, в них не знайшли відображення деякі теоретичні та методичні питання пов'язані із стратегією забезпечення фінансової безпеки на підприємстві.

Постановка завдання. Метою даної статті є розкриття сутності поняття «фінансова безпека підприємства», а також визначення характерних особливостей процесу управління фінансовою безпекою в умовах нестабільності ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стійка та ефективна діяльність суб'єкта господарювання залежить від стану його фінансів, що і приводить до необхідності розгляду проблеми гарантування фінансової безпеки підприємства.

В економічній літературі питанням фінансової безпеки підприємства не приділялося достатньої уваги, це можна пояснити тим, що багато питань знаходять своє віддзеркалення при розробці фінансової політики підприємства і управління фінансами підприємства, але необхідно розробити цілісний і комплексний підхід до вирішення даної проблеми. Поняття «фінансова безпека підприємства» має право на самостійне існування і дослідження як окрема економічна категорія, так само і як фінансовий менеджмент по відношенню до менеджменту взагалі [7].

Горячева К. вважає, що «фінансова безпека - це такий фінансовий стан, що характеризується, по-перше, збалансованістю та якістю сукупності фінансових інструментів, технологій та послуг, які використовуються підприємством, по-друге, стійкістю до зовнішніх та внутрішніх загроз, по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечити реалізацію його фінансових інтересів, цілей та задач достатніми обсягами фінансових ресурсів, по-четверте, забезпечувати розвиток усієї фінансової системи» [3].

Український професор О.І. Барановський доводить, що «фінансова безпека являє собою надзвичайно складну багаторівневу систему, яка охоплює: фінансову безпеку окремого громадянина, домашніх господарств, населення, підприємців, організацій тощо» [1].

З точки зору Кузенко Т.Б., Прохорової В.В. та Сабліної Н.В. «фінансова безпека може бути визначена як стан найбільш ефективного використання інформаційних, фінансових показників, ліквідності та платоспроможності, рентабельності капіталу, що знаходиться в межах своїх граничних значень» [8].

На нашу думку, фінансової безпеки підприємства – це важлива складова економічної безпеки, суть якої полягає в здатності забезпечити ефективне використання ресурсів підприємства під впливом зовнішніх та внутрішніх загроз.

Тобто, фінансова безпека представляє такий стан підприємства, який:

- дозволяє забезпечити фінансову рівновагу, стійкість, платоспроможність і ліквідність підприємства в довгостроковому періоді;
- задовольняє потреби підприємства у фінансових ресурсах для стійкого розширеного відтворення підприємства;
- забезпечує фінансову незалежність підприємства, достатню гнучкість при ухваленні фінансових рішень. [4]

Серед функціональних складових економічної безпеки фінансова складова займає важливе місце, тому що при ринкових умовах господарювання фінанси є «двигуном» будь-якої економічної системи й передбачають досягнення найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів.

Фінансова безпека підприємства в системі його економічної безпеки характеризується сукупністю індикаторів, а саме: ефективністю управління (рентабельність діяльності), платоспроможністю і фінансовою стійкістю, діловою активністю, ринковою стійкістю (ефективністю використання майна), інвестиційною привабливістю.

Формування системи фінансової безпеки на підприємстві повинне передбачати взаємозв'язок чітко визначених цілей і завдань кожного рівня управління, при цьому вибираючи оптимальні шляхи реалізації рішень [2].

Управління фінансовою безпекою в теоретичному розумінні є сукупністю трьох складових: процесу управління, організації управління та інформації (рис. 1.) З іншого боку, управління фінансовою безпекою неможливе без відповідної організаційної структури як системної сукупності підрозділів і взаємозв'язків між ними. Тому управління фінансовою безпекою є одночасно і процесом, у перебігу якого реалізуються відповідні функції, і системою, яка через організаційну структуру здійснює ці функції.

При цьому інформація стає сполучною ланкою між складовими управлінського процесу. Усі вище перелічені елементи управління фінансовою безпекою в сукупності утворюють механізм управління. Як і кожна керуюча система, система управління безпекою передбачає наявність певного об'єкта управління. При побудові загальної системи цього управління його об'єктом є фінансова діяльність підприємства в цілому.

Система управління фінансовою безпекою підприємства повинна бути комплексом взаємозалежних збалансованих рішень як у сфері забезпечення захисту фінансових інтересів суб'єкта

господарювання, так і в управлінні його фінансової діяльності. А також враховувати альтернативні шляхи гарантування безпеки підприємства, при чому вибір конкретного проекту повинен відповідати фінансовій стратегії та фінансовій політиці підприємства.

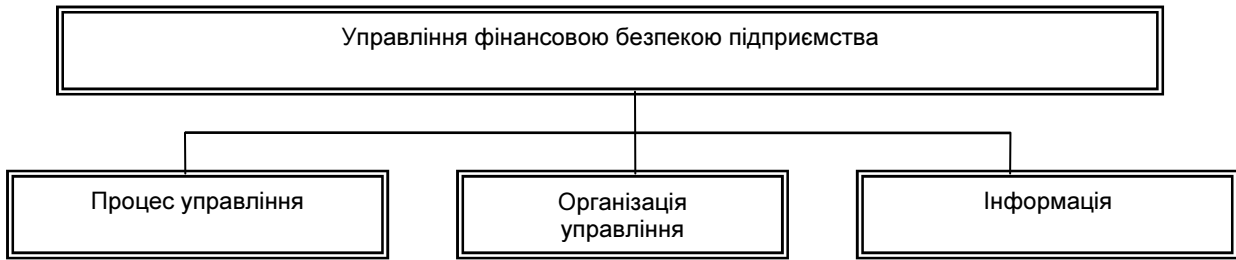

Рис.1. Управління фінансовою безпекою підприємства

Джерело: [6]

Забезпечення відповідного рівня фінансової безпеки потребує стратегічного підходу до управління фінансовою безпекою підприємства і передбачає здійснення певних етапів управління (рис. 2).

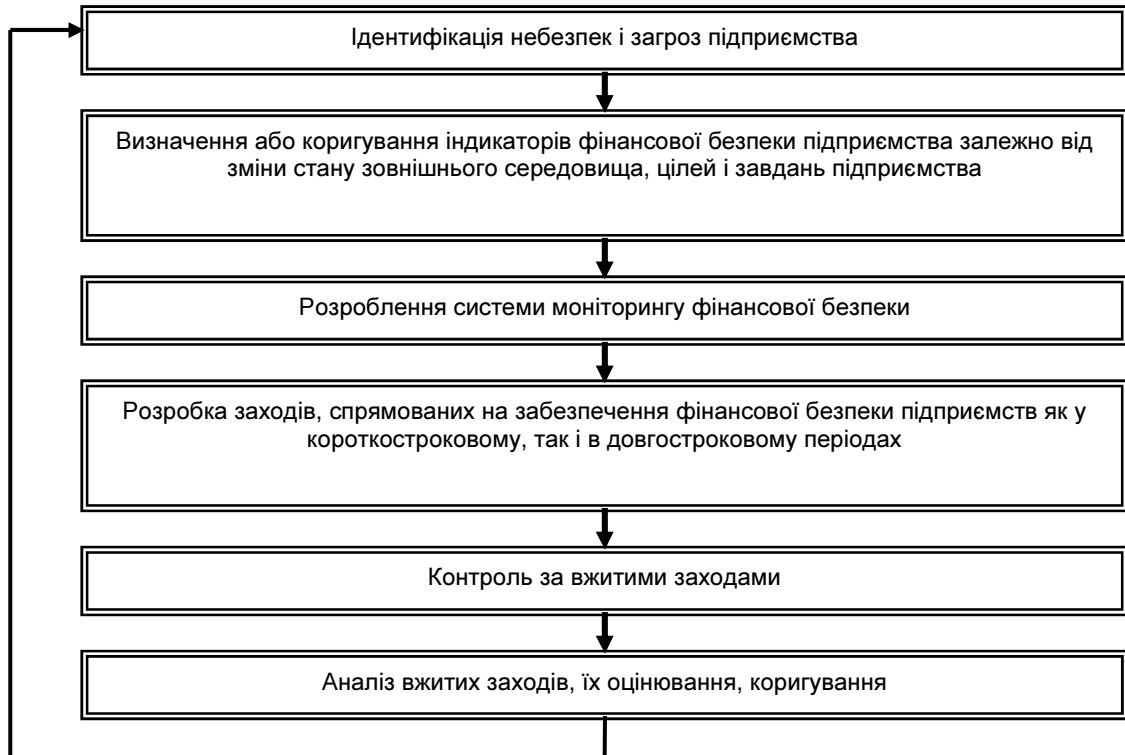

Рис.2. Етапи управління фінансовою безпекою на підприємстві

Джерело : [5]

Стратегія фінансової безпеки підприємства має охоплювати:

- 1) визначення критеріїв і параметрів (кількісних і якісних граничних значень) фінансової системи підприємства, що відповідають вимогам його фінансової безпеки;
- 2) розроблення механізмів і заходів ідентифікації загроз фінансовій безпеці підприємству і їх носіїв;
- 3) характеристику їх прояву (сфер локалізації загроз);
- 4) встановлення основних суб'єктів загроз, механізмів їх функціонування, критеріїв їх дії на економічну (включаючи фінансову) систему підприємства;
- 5) розроблення методології прогнозування, виявлення і запобігання діям чинників, що сприяють виникненню погроз фінансовій безпеці, проведення досліджень по виявленню тенденцій і можливостей розвитку таких загроз;
- 6) організацію адекватної системи забезпечення фінансової безпеки підприємства;
- 7) формування механізмів і заходів фінансово-економічної політики, нейтралізуючих або пом'якшуючих дію негативних чинників [5].

Належна організація стратегічного управління фінансовою стійкістю на підприємствах дасть змогу гарантувати фінансову безпеку в умовах ризику та створить ефективне підґрунтя для системи заходів управління фінансами підприємств у кризовій ситуації сьогодення.

Висновки з даного дослідження Забезпечення фінансової стабільності є одним із основних завдань керівництва підприємства. Але недосконалість фінансового ринку, законодавчої бази та специфіка функціонування української економіки загострюють проблеми гарантування фінансової безпеки.

Тому для забезпечення фінансової безпеки на підприємстві і можливості передбачення ризиків повинна існувати система органів управління фінансовою безпекою, що мають проводити діагностування стану підприємства, прогнозувати можливі загрози та здійснювати низку мір по забезпеченню стабільності системи фінансової зокрема та економічної безпеки підприємства в цілому.

Література

1. Барановський О.І. Фінансова безпека : [монографія] / О.І. Барановський – К. : Фенікс, 1999. – 338 с.
2. Бородіна О.О. Оцінка економічної безпеки підприємства / О.О. Бородіна // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць: В3 т. Т.1. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. – Вип. 183. – С. 33–41.
3. Горячева К.С. Финансовая безопасность предприятия, сущность и место в системе экономической безопасности / К.С. Горячева // Экономист. – 2003. – №8. – С.65–67.
4. Гукова А.В. Роль финансовой безопасности предприятия в системе его экономической безопасности / А.В. Гукова, И.Д. Аникина // Образование и общество. – 2006. – №3. – С. 98–102.
5. Економічна безпека бізнесу : [навч. посіб.] / [Швиданенко Г. О., Кузьомко В. М., Норіцина Н. І. та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – К. : КНЕУ, 2011. – 511 с.
6. Загарельська Т.Ю. Финансовая безопасность предприятия как объект управления / Т.Ю. Загарельская // Научные труды Ден НТУ. – 2000. – Вып. 103-4. – С. 215–218.
7. Кракос Ю.Б. Управління фінансовою безпекою підприємств / Ю.Б. Кракос, Р.О. Разгон // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2008. – №1. – С. 86–97.
8. Кузенко Т.Б. Управление финансовой безопасностью на предприятии / Т.Б. Кузенко, В.В. Прохорова, Н.В. Саблина // Бизнес Информ. – 2008. – № 12 – С. 27–29.

УДК 658.589 : 004.89

Біленська Я.Р.,
аспірант**

Національний університет “Львівська політехніка”

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ОДНОЧАСНИХ РІВНЯНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОГО ОБ’ЄДНАННЯ В РОЗРІЗІ СКЛАДОВИХ ЙОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Постановка проблеми. Головним чинником зростання та забезпечення конкурентоспроможності виробничо-господарських об’єднань (ВГО) є здійснення останніми інноваційної діяльності, яка, в свою чергу, пов’язана з реалізацією їх інноваційного потенціалу. Процес ухвалення управлінського рішення щодо розроблення та впровадження інновацій передбачає аналіз невизначеності, збір і здобуття інформації для реальнішої оцінки наявних можливостей і ухвалення рішення в тому випадку, якщо отриманої інформації вистачає для оцінки альтернатив. Отже, питання оцінки рівня інформаційного забезпечення ВГО в умовах сьогодення є актуальним і потребує подальших досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретичних і практичних проблем оцінювання інформаційного забезпечення присвячені праці таких вітчизняних вчених та науковців, як О.Г. Саєнко, О.Є. Кузьмін, Й.М. Петрович, Т.В. Серкутан, С.Т. Пілецька, К.О. Дорошкевич,

* Науковий керівник: Бондарчук М.К. – к. е. н., доцент